

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

BENΙΖΕΛΟΥ 55, 65403 ΚΑΒΑΛΑ

ΤΗΛ.: 2510 222942, FAX: 2510 231505

E-mail: geoteeam@otenet.gr

Web site: www.geotee-anmak.gr

Πληροφορίες: Αμπελίδης Θεόδωρος

ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΑ ΕΠΕΙΓΟΝ

Καβάλα, 20 Φεβρουαρίου 2026

Αριθ. Πρωτ: 117

Προς: Όπως ο πίνακας Αποδεκτών

Κοιν.: Όπως ο Πίνακας Κοινοποιήσεων

Θέμα: «Επείγουσα αναγκαιότητα για την άμεση έναρξη του ερευνητικού προγράμματος αξιολόγησης ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας στον παθότυπο 18(T1) του *Synchytrium endobioticum* »

Σχέτ: - Αρ. Υ.Α.356953/22-12-2025 του Υφ.Α.Α.Τ. κ. Ιωάννη Ανδριανού (ΦΕΚ Β' Αρ.Φ 7412/31-12-2025).

- Υπ. αρ. πρ. 436711/21131/15-12-2025 έγγραφο της ΔΑΟΚ Δράμας

Το Παράρτημα Ανατολικής Μακεδονίας του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, ως ο θεσμοθετημένος σύμβουλος της πολιτείας στην Ανατολική Μακεδονία, παρακολουθεί εδώ και χρόνια την εξέλιξη της εξάπλωσης του Χυτρίδιου της Πατάτας στο Κάτω Νευροκόπι (*Synchytrium endobioticum*) και θέλει να σας θέσει το ζήτημα της άμεσης έναρξης του ερευνητικού προγράμματος αξιολόγησης ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας στον παθότυπο 18(T1) του *Synchytrium endobioticum*. Ένα παθογόνο που απειλεί με εξαφάνιση την καλλιέργεια της Π.Γ.Ε. "Πατάτας Κάτω Νευροκοπίου", εγνωσμένης φήμης και υψηλής διατροφικής αξίας που ευδοκίμει σε μια ακριτική περιοχή της χώρας μας.

Ειδικότερα τα τελευταία χρόνια, η Π.Γ.Ε. Πατάτα Κάτω Νευροκοπίου και η καλλιέργειά της στην περιοχή του Δήμου Κάτω Νευροκοπίου, αντιμετωπίζει πληθώρα προβλημάτων. Όπως τα ακραία καιρικά φαινόμενα, τη σημαντική άνοδο του κόστους εισροών και λιπασμάτων, το υψηλό κόστος ενέργειας (στην ψυχρότερη περιοχή της χώρας τον χειμώνα), την έλλειψη εργατών και υψηλό κόστος εργασίας, την αποκλειστική νωπή χρήση της πατάτας, τις χαμηλές τιμές παραγωγού και τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (εισαγωγές και ελληνοποιήσεις). Σε αυτά τα προβλήματα, έρχεται να προστεθεί, το εξόχως σημαντικό θέμα της παρουσίας και εξάπλωσης του Χυτρίδιου της πατάτας στο Λεκανοπέδιο Κάτω

Νευροκοπίου τα τελευταία χρόνια, όπου παρά τα μέτρα περιορισμού και τον καθορισμό Ζωνών Ασφαλείας συνολικής έκτασης 2.432 στρ., όπου απαγορεύεται η καλλιέργεια της πατάτας, καταγράφηκαν σοβαρές φυτοϋγειονομικές παραβάσεις (το 2024) που μειώνουν σημαντικά την αποτελεσματικότητα των μέτρων ελέγχου, με άμεσο κίνδυνο εξάπλωσης του παθογόνου όχι μόνο στο Λεκανοπέδιο Κάτω Νευροκοπίου, αλλά και στην υπόλοιπη χώρα. Τα σοβαρά προβλήματα που αναφέραμε παραπάνω, στη βασική γεωργική απασχόληση των κατοίκων του Λεκανοπέδιου Κ. Νευροκοπίου, έχουν ήδη επιπτώσεις και στη δημογραφική ερήμωση αυτής της ακριτικής περιοχής (πληθυσμός 2011: 7.860 κάτοικοι – πληθυσμός 2021: 5.323 κάτοικοι), ως συνέπεια και της σημαντικής μείωσης των καλλιεργούμενων εκτάσεων για την παραγωγή της ΠΓΕ Πατάτας Κάτω Νευροκοπίου, τα τελευταία χρόνια, από τα 25.000 στρ. σε 17.000 στρ..

Το παθογόνο αυτό, εφόσον δεν ελεγχθεί κατάλληλα και δεν εξευρεθούν ανθεκτικές ποικιλίες σε αυτό, έχει το δυναμικό να εξαλείψει την καλλιέργεια της ΠΓΕ Πατάτας Κ. Νευροκοπίου και να απειλήσει την καλλιέργεια της πατάτας και στην υπόλοιπη χώρα, κλονίζοντας την διατροφική ασφαλείας της χώρας μας, καθότι η πατάτα θεωρείται ως η 3^η - σε σημαντικότητα για τον άνθρωπο, διατροφική καλλιέργεια μετά τα σιτηρά (σιτάρι και ρύζι). Ενώ για το Λεκανοπέδιο του Κ. Νευροκοπίου η συνέχιση της καλλιέργειας της πατάτας και η διασφάλιση του γεωργικού εισοδήματος θα ενισχύσει σημαντικά τη βιωσιμότητα της τοπικής ακριτικής κοινωνίας.

Για αυτούς τους λόγους πληροφορηθήκαμε με χαρά την πρόθεση του ΥΠΑΑΤ, να χρηματοδοτήσει ένα επιστημονικό πρόγραμμα (διάρκειας 3 ετών) αξιολόγησης ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας, έναντι του παθότυπου 18(T1) του *Synchytrium endobioticum* που απαντάται στην περιοχή, με τις λεπτομέρειες της εν λόγω Υ.Α. να δημοσιεύονται στο ανωτέρω σχετικό ΦΕΚ. Σκοπός του προγράμματος είναι η εξάλειψη και παρεμπόδιση της διασποράς του επιβλαβούς οργανισμού καραντίνας *Synchytrium endobioticum* μέσω του προσδιορισμού ανθεκτικών ποικιλιών πατάτας (άρθρο 1 παρ. 1 του ανωτέρω σχετικού ΦΕΚ). Ενώ ως επίσημο εργαστήριο υλοποίησης του ειδικού ερευνητικού προγράμματος ορίζεται το Εργαστήριο Μυκητολογίας του Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (άρθρο 2 παρ. 1 του ανωτέρω σχετικού ΦΕΚ), μετά από σχετική σύμβαση που θα συναφθεί μεταξύ ΥΠΑΑΤ και Μπενάκειου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου. Το δε πρόγραμμα ύψους

198.000 είναι εμπροσθοβαρές οικονομικά, όσον αφορά το 1^ο έτος εφαρμογής, που είναι το 2026 με προϋπολογισμό 103.800 ευρώ.

Για να ξεκινήσει λοιπόν το πρόγραμμα αυτό θα πρέπει από τα τέλη της προηγούμενης χρονίας, ή έστω στις αρχές του νέου έτους 2026, να έχει γίνει η παραγγελία του πιστοποιημένου πατατόσπορου των διαφόρων ποικιλιών που θα αξιολογηθούν ως προς την ανθεκτικότητα τους στον συγκεκριμένο παθότυπο. Ο πατατόσπορος αυτός θα πρέπει να αγοραστεί από τον φορέα υλοποίησης του ερευνητικού προγράμματος δηλ. το Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, για αυτό και στο άρθρο 5 του ανωτέρου σχετικού ΦΕΚ που αφορά τη χρηματοδότηση, προβλέπεται προκαταβολή έως το 50% της ετήσιας χρηματοδότησης για τον σκοπό αυτό.

Εφόσον δεν προχωρήσει άμεσα η ανάθεση του προγράμματος στον φορέα υλοποίησης, δεν θα γίνει εγκαίρως η προμήθεια του πατατόσπορου των επιθυμητών ποικιλιών. Με λίγα λόγια χάνεται η φετινή χρονιά αν δεν γίνει τώρα η προμήθεια πιστοποιημένου πατατόσπορου των ποικιλιών που θα δοκιμαστούν για την αξιολόγηση της ανθεκτικότητας στο παθογόνο από τον ανάδοχο. Αν δεν γίνει **τώρα** η προμήθεια αυτή, μετά δεν θα υπάρχει ο επιθυμητός πατατόσπορος στο εμπόριο.

Όπως αναδεικνύεται και στην ανωτέρω σχετική επιστολή που έστειλε η ΔΑΟΚ Δράμας στο ΥΠΑΑΤ για το θέμα στις 15/12/2025 και περιγράφει πολύ καλά την διαμορφωθείσα κατάσταση, ο χρόνος είναι υπερπολύτιμος και δεν υπάρχει περιθώριο για καθυστερήσεις. Κάθε χρονιά που χάνεται από την εφαρμογή του εν λόγω επιστημονικού προγράμματος μας φέρνει ακόμα πιο κοντά στο τέλος της καλλιέργειας της ΠΓΕ Πατάτας Νευροκοπίου. Το δυσόϊωνο αυτό μέλλον προδιαγράφεται και για την υπόλοιπη χώρα και την διατροφική της ασφάλεια, καθότι θα κινδυνεύσει μια βασική διατροφική καλλιέργεια, αυτή της πατάτας, με χαμηλότερο ανθρακικό αποτύπωμα σε σχέση με τα σιτηρά. Για δε το Λεκανοπέδιο Κ. Νευροκοπίου οι επιπτώσεις θα είναι συντριπτικές. Θα εξαφανιστεί μια καλλιέργεια και ένα Προϊόν Γεωγραφικής Ένδειξης με βραβεία γευσιγνωσίας παγκοσμίου εμβέλειας τα τελευταία χρόνια. Ενώ οι αρνητικές οικονομικές, κοινωνικές και δημογραφικές επιπτώσεις θα είναι σαρωτικές σε μια ακριτική περιοχή όπως είναι το Λεκανοπέδιο του Κ. Νευροκοπίου αρχικά και στη συνέχεια και στην υπόλοιπη χώρα.

Για αυτούς τους λόγους παρακαλούμε για τις άμεσες ενέργειές σας, ώστε το εν λόγω ερευνητικό πρόγραμμα να ξεκινήσει άμεσα και να μην χαθεί η φετινή χρονιά, για τους λόγους που σας αναλύσαμε παραπάνω, καθότι πάντοτε

ελλοχεύει ο κίνδυνος της εξάπλωσης της ασθένειας στην υπόλοιπη χώρα, με ανυπολόγιστες ζημιές και συνέπειες. Το χυτρίδιο της πατάτας παραλληλίζεται ευθέως με την ευλογία των αιγοπροβάτων, με τη διαφορά ότι η επιδημιολογική του εξέλιξη είναι πολύ διαφορετική και έτσι δεν του δίνουμε την πρέπουσα σημασία. Άλλωστε, όπως μας διδάσκει η ιστορία, ανάλογα περιστατικά συνέβησαν στο παρελθόν και ειδικότερα κατά τα έτη 1845-1852, στον μεγάλο λιμό της Πατάτας, στην Ιρλανδία, από τον μύκητα του περονόσπορου της Πατάτας, οι συνέπειες και επιπτώσεις του οποίου εξακολουθούν να επηρεάζουν την Ιρλανδική κοινωνία και πολιτική μέχρι σήμερα. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι ο πληθυσμός του νησιού ακόμα και σήμερα δεν έχει ανακάμψει στα επίπεδα προ του μεγάλου λοιμού.

Παραμένουμε στη διάθεση σας για οποιαδήποτε διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο Πρόεδρος της Δ.Ε.
του ΓΕΩΤΕ.Ε.
Ανατολικής Μακεδονίας

Ζαφείρης Μυστακίδης

Πίνακας Αποδεκτών

1. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Τσιάρα Κωνσταντίνο, email: minister-mailbox@hq.minagric.gr
2. Υφυπουργό ΥΠΑΑΤ, κ. Ιωάννη Ανδριανό, email: depminister@hq.minagric.gr
3. Γ.Γ. Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Σπυρίδωνα Πρωτοψάλτη, email: gensecr@hq.minagric.gr
4. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Δ/νση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής, Τμήμα Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου, email: planthealth@minagric.gr
5. Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο, email: info@bpi.gr
6. Δήμος Κάτω Νευροκοπίου, email: nevropop@otenet.gr, info@nevrokopi.gr
7. Περιφέρεια Α.Μ.Θ – Γραφείο Περιφερειάρχη, email: periferiarxis.amth@gmail.com, periferiarxis@pamth.gov.gr

Πίνακας Κοινοποιήσεων

Βουλευτές Ν. Δράμας

Γεν. Δ/νση Αγροτικής Οικ. & Κτηνιατρικής,

Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας Π.Α.Μ.Θ.

ΔΑΟΚ Δράμας, daokdr@pamth.gov.gr

Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου
Καβάλας,

Δ.Σ. ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Παραρτήματα ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Μέλη του Παραρτήματος μας